

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2023 m. lapkričio 9 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Alės Bukavienės, Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė) ir Gedimino Sagačio (pranešėjas), teismo posėdyje kasacinio rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal ieškovo R. M. kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. vasario 21 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo R. M. ieškinį atsakovei Nacionalinei žemės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos dėl sprendimų panaikinimo ir įpareigojimo parduoti valstybinės žemės sklypo dalį.

Teisėjų kolegija

nustatė:

I. Ginčo esmė

- Kasacinėje byloje sprendžiama dėl teisės normų, reglamentuojančių valstybinės žemės sklypo dalies pardavinimą ne aukciono būdu, kai asmuo yra avarinės būklės pastato, esančio tame valstybinės žemės sklype, bendraturtis, aiškinimo ir taikymo.
- Ieškovas R. M. kreipėsi į teismą prašydamas: panaikinti atsakovės Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Kauno miesto skyriaus 2021 m. gegužės 19 d. raštą Nr. 8SD-2680-(14.8.125 E), kuriuo atsakyta parduoti valstybinės žemės sklypo dalį, reikalingą ieškoviui priklausančiai pastato daliai eksploatuoti; panaikinti atsakovės 2021 m. rugpjūčio 3 d. sprendimą Nr. 1T-19-(7.5) dėl ieškovo skundo išnagrinėjimo; įpareigoti atsakovę parduoti ieškoviui valstybinės žemės sklypo, kadastro Nr. (duomenys neskelbtini), kurio bendras plotas 0,2300 ha, esančio (duomenys neskelbtini), 0,0040 ha ploto dalį, reikalingą ieškoviui nuosavybės teise valdomai pastato – sandėlio, unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), 96/1000 daliai eksploatuoti ir naudoti; priteisti turėtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.
- Ieškovas nurodė, kad atsakovė atsisakė parduoti jam valstybinės žemės sklypo dalį, reikalingą jam priklausančiai pastato daliai eksploatuoti, konstatavusi, neva statins yra nenaudojamas pagal Nekilnojamojo turto registre įrašytą pagrindinę naudojimo (sandėliavimo) paskirtį. Ieškovas paaiškino, kad pastato dalį įsigijo po to, kai 2010 m. gruodžio 18 d. šis pastatas buvo pripažintas avariniu. Ieškovas teigia, kad vien tai, jog sandėlis pripažintas avariniu, nereiškia, jog ieškovas neketina įgyvendinti savo nuosavybės teisių į statinį, t. y.intis atitinkamos veiklos, susijusios su pastato naudojimu. Ieškovas jau ėmėsi visų nuo jo priklausančių priemonių, kad pastatas būtų suremontuotas ir naudojamas pagal tikslinę paskirtį, tačiau to padaryti negalėjo dėl pastato kito bendraturčio, kurio iki 2018 m. rugsėjo mėnesio buvo viešojo administravimo subjektas Kauno miesto savivaldybė, atsisakymo šalinti (remontuoti) pastato pažeidimą ir nesutikimo jį naudoti, tam neskiriant lėšų proporcingai savo turimai pastato daliai.
- Ieškovas yra bendraturtis, kuriam priklauso tik 96/1000 dalys pastato, todėl atstatymo darbus ir naudojimą pagal paskirtį gali įgyvendinti tik esant bendraturčių sutarimui. Ieškovas pažymėjo, kad, atsižvelgiant į jo nuosavybės teise priklausančią pastato dalį, jam vienam remontuoti pastatą, prie to neprisidedant kitam bendraturčiui, būtų neologiška bei neracionalu. Ieškovas ne kartą kreipėsi į Kauno miesto savivaldybę dėl pastato būklės atkūrimo ir jo naudojimo pagal paskirtį, tačiau pastaroji lėšų skyrė tik pastato tvarkymo darbams (avarinei grėsmei pašalinti), o 2013 m. liepos 17 d. raštu informavo ieškova, kad pastato naudojimo galimybės nesvarstomos, turta siekiama privatizuoti. Ieškovas iki 2018 m. rugsėjo mėnesio, kol pastato bendraturtė buvo Kauno miesto savivaldybė, negalėjo vienvaldiškai įgyvendinti teisės atkurti pastatą, kuris nėra visiškai sugriuvęs ar sunaikintas, ir jį eksploatuoti pagal sandėliavimo paskirtį ne dėl savo kaltės ar neveikimo, bet dėl pastato kito bendraturčio atsisakymo šalinti (remontuoti) pastato pažeidimą ir nesutikimo jį naudoti, tam neskiriant lėšų proporcingai savo turimai pastato daliai.
- Ieškovo manymu, atsakovės pozicija neparduoti ieškoviui lengvatine tvarka reikalingos valstybinės žemės sklypo dalies yra nenuosekli bei prieštaringa, prieštaraujanti lygiateisiškumo principams, pažeidžianti teisėtą lūkestį įsigyti žemės sklypo dalį, reikalingą jam priklausančiai pastato daliai eksploatuoti.

II. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų esmė

- Kauno apylinkės teismas 2022 m. rugsėjo 4 d. sprendimu ieškinį atmėtė.
- Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad nagrinėjamu atveju ieškoviui priklausančias statins yra valstybei priklausančiame žemės sklype, kuriam šis esmės galėtų būti taikomas lengvatinis valstybinės žemės pardavimo būdas, tačiau pabrėžė, jog kiekvienam atveju šimtino (valstybinės žemės pardavimo be aukciono) viešosios nuosavybės teisės pasibaigimo pagrindo taikymo klausimas yra vertinamas individualiai, atsižvelgiant į visuomenės naudos efektyvumo principų konkrečias statinio savybes, jo savininko įrodytas aplinkybes dėl būtinumo įsigyti valstybinės žemės sklypą šiam pastatui eksploatuoti bei galimybės įgyvendinti savo nuosavybės teisę kitu būdu, t. y. mažiau ribojant žemės sklypo savininko, šiuo atveju valstybės, nuosavybės teisių apimtį, nebuvimą.
- Teismo vertinimu, byloje nėra ginčo, kad ant valstybinės žemės sklypo yra ieškoviui nuosavybės teise priklausančio sandėlio dalis, kurią jis iš fizinių asmenų įsigijo atitinkamai 2011 ir 2013 metais. Dovanojimo sutartyse, be kita ko, nurodyta, kad ieškovas, kaip naujasis turto savininkas, turi kreiptis į Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Kauno miesto žemėtvarkos skyriaus vedėją 2011 m. liepos 27 d. sutikimas Nr. 8ST-(14.8.5.)-415, 2013 m. rugsėjo 30 d. sutikimas Nr. 8ST-(14.8.5.)-1116 (2.3 punktas). Minėtose sutartyse nenustatyta duomenų, jog atsakovė būtų įsipareigojusi išnuomoti valstybinės žemės sklypą ar jį perleisti lengvatinėmis (ne aukciono būdu) sąlygomis.
- Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad aplinkybė, jog pastatas yra avarinės būklės, ieškoviui buvo žinoma nuo jo įsigijimo momento, todėl jis, nusprenddamas įsigyti avarinės būklės pastato dalį, turi prisiimti tokių savo veiksmų padarinius. Ieškovas neprodė, kad nuo statinio įsigijimo momento aplinkybės pasikeitė ir jis ėmė eksploatuoti statinį pagal paskirtį, taip pat kad tokiame eksploatavime yra būtina įsigyti valstybinės žemės sklypą, ant kurio statins stovi. Ieškovo argumentus, jog jis, įsigijęs sandėlio dalį, yra ėmėsi visų reikiamų veiksmų nuosavybės teise įgyvendinti, teismas atmėtė kaip nepagrįstus. Tai, kad ieškovas, būdamas turto savininkas daugiau kaip dešimt metų, 2013 m. kels kartus kreipėsi į tuo metu buvusią sandėlio bendraturtę Kauno miesto savivaldybę su pasiūlymu pastatą nugriauti, taip pat kad ieškovas yra atlikęs tvarkymo darbus aplink pastatą, nėra reikšminga bei nesudaro pagrindo spręsti dėl ieškovo pagrįstos teisės pirkti ginčo žemės sklypą ne aukciono būdu, byloje nenustatius tokios teisės įgyvendinimo sąlygų, įtvirtintų Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 1 punkte, nagrinėjamam aspektui.
- Teismo vertinimu, ieškovas neprodė, jog jam priklausančias turtas negalėtų būti tinkamai eksploatuojamas nuosavybės teise neįsigijus valstybinės žemės sklypo, ant kurio jis stovi.
- Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, kad ginčo valstybinės žemės sklypo pardavinimas be aukciono tokioje situacijoje neatitiktų valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo ypo principų, o būtent visuomenės naudos ir efektyvumo principų, todėl, neegzistuojant ieškovo teisės pirkti ginčo valstybinės žemės sklypą ne aukciono būdu įgyvendinimo sąlygoms, nėra pagrindo naikinti skundžiamus raštą ir sprendimą kaip neteisėtus bei nepagrįstus, todėl ieškinį atmėtė.
- Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, išnagrinėjusi civilinę bylą pagal ieškovo apeliacinį skundą, 2023 m. vasario 21 d. nutartimi paliko nepakeistą Kauno apylinkės teismo 2022 m. rugsėjo 4 d. sprendimą.
- Teisėjų kolegija nusprendė, kad byloje nebuvo įrodytos Žemės įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 1 punkto taikymo sąlygos, kadangi nagrinėjamas bylos duomenys patvirtino, jog ginčo žemės sklype esantis pastatas, kuriam naudoti pagal paskirtį siekta įsigyti ginčo žemės sklypą, *de facto* (faktiškai) nebuvo naudojamas ir ieškovas nepateikė šios duomenis paneigiančių įrodymų.
- Teisėjų kolegija taip pat nusprendė, kad nagrinėjamam atveju sprendžiant šalių ginčą buvo būtina nustatyti, ar ieškovas naudojo pastatus pagal tiesioginę jų paskirtį (ar turėjo realų, akivaizdų ketinimą tai daryti ateityje), ar ieškovas realiai faktiškai naudojo valstybinį žemės sklypą turimiems statiniams eksploatuoti, ar buvo būtina parduoti valstybinį žemės sklypą tam, kad ieškovas galėtų įgyvendinti turimas teises į statinį. Teisėjų kolegijos vertinimu, tik nustatius šias aplinkybes galėtų būti tenkinamas ieškinys. Pareiga įrodyti nurodytų aplinkybių buvimą tenka ieškoviui (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 178 straipsnis).
- Teisėjų kolegija sutiko su pirmosios instancijos teismo motyvais, kuriais remiantis ieškinys buvo atmestas. Teismas pažymėjo, kad byloje nėra įrodyta, jog ieškovas naudojo jam priklausančią dalį sandėlio pagal jo tiesioginę paskirtį (ar realiai ketino tai daryti) ir būtinumo parduoti valstybinės žemės sklypą šiai sandėlio daliai eksploatuoti. Ieškovas tokių įrodymų nepateikė. Tuo tarpu atsakovė pateikė įrodymus, kad ieškovui priklausančio sandėlio dalis nebuvo naudojama. Be to, kad sandėlis nebuvo naudojamas pagal tiesioginę savo paskirtį, kad jis yra pripažintas avariniu ir dėl to negali būti naudojamas, pripažino ir pats ieškovas.
- Apeliacinės instancijos teismo teisėjų kolegija pažymėjo, jog atsakovė trukdė (trukdo) ieškoviui naudotis sandėlio dalimi, jį remontuoti, todėl ieškovo argumentai, susiję su tuo, kad prieš naudojantis sandėliu reikia jį suremontuoti, negali būti pagrindu, pateisinančiu sandėlio nenaudojimą. Tai, kad ieškovas galimai nepasiekė susitarimo su sandėlio bendraturčiu (nuo 2018 m. jis yra UAB „Polonezas“) dėl sandėlio remonto, taip pat nėra aplinkybė, pateisinanti sandėlio nenaudojimą, o juo labiau sudaranti sąlygą parduoti ieškoviui valstybinės žemės sklypą ne aukciono tvarka.
- Teisėjų kolegija pažymėjo, kad ieškovo nurodytos tokios aplinkybės, kaip santykiai su Kauno miesto savivaldybe, Kauno miesto savivaldybei priklausančios sandėlio dalies ir valstybei priklausančios žemės sklypo parduodamai sandėlio daliai eksploatuoti pardavinimas aukciono tvarka ir pan., neturi reikšmės šiai nagrinėjamai bylai.
- Teisėjų kolegija nusprendė, kad atsakovės atsisakymas (Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Kauno miesto skyriaus 2021 m. gegužės 19 d. raštas Nr. 8SD-2680-(14.8.125 E)) parduoti valstybinės žemės sklypo dalį ne aukciono tvarka ieškoviui yra teisėtas ir pagrįstas.

III. Kasacinio skundo ir atsiliepimo į jį teisiniai argumentai

- Kasaciniu skundu ieškovas prašo panaikinti Kauno apylinkės teismo 2022 m. spalio 4 d. sprendimą ir Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. vasario 21 d. nutartį ir priimti naują sprendimą – ieškinį tenkinti. Kasacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:
 - Teismų išvados prieštarauja kasacinio teismo suformuotai praktikai, nes pastato ar jo dalies savininkas valstybinės žemės sklypą ar jo dalį turi teisę lengvatine tvarka įsigyti ne tik tada, kai jis faktiškai eksploatuoja jam priklausančią pastatą ar jo dalį, bet ir tada, kai ketina naudoti statinį pagal tiesioginę jo paskirtį.
 - Teismų nustatytos aplinkybės, jog ieškovas 2011 ir 2013 metais donavojimo sutarčių pagrindu bendrosios dalinės nuosavybės teise įsigijęs pastato – sandėlio dalį po to, kai jame įvyko gaisras ir sandėlis buvo pripažintas avariniu (2010 m. gruodžio 8 d. statinio pripažinimo avariniu aktais), reiškia ieškovo negalėjimą įsigyti pastato dalies eksploatuoti, nėra pakankamos pagrįsti teismo išvada, jog ieškovas neturi teisės lengvatine (ne aukciono) tvarka įsigyti pastato daliai eksploatuoti reikalingos žemės sklypo dalies, priklausančios valstybei. Teismai, pažeiddami CPK įtvirtintas įrodinėjimo ir įrodymų vertinimo taisykles, nevertino byloje esančių įrodymų visumos:
 - Teismai nepasisakė ir teisine prasme nevertino šioje byloje susiklosčiusios individualios faktinės situacijos, jog ieškovas yra tik pastato bendraturtis. Ieškoviui nuosavybės teise priklauso tik labai maža pastato dalis (mažiau kaip 9 proc.), o kitos pastato dalies bendraturtis iki 2018 m. rugsėjo 28 d. buvo viešojo administravimo subjektas – Kauno miesto savivaldybė, kuri savo avarinio pastato dalį atsisakė remontuoti, o vėliau šią dalį kartu su jai eksploatuoti priskirtu ir suformuotu valstybinės žemės sklypo dalimi pardavė privačiam juridiniam asmeniui.
 - Teismai nevertino ir nepasisakė dėl aplinkybių, kad ieškovas, įsigijęs avarinio pastato dalį, ėmėsi aktyvių nuolatinių veiksmų pastatui suremontuoti ir naudoti pagal jo tikslinę paskirtį. Įsigijus tik dalį avarinio pastato, siekiant įgyvendinti ketinimą naudoti statinį pagal tiesioginę paskirtį, visų pirma, būtina jį suremontuoti, atkuriant jo padėtį, buvusią iki gaisro. Ieškoviui dėl pastato remonto buvo būtina susitarti su pastato bendraturte – Kauno miesto savivaldybe, nes, pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 4.75 ir 4.76 straipsnius bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektas valdomas, juo naudojamas ir disponuojamas bendraturčių sutarimu, o išlaidas turėti šlaidyti, išsaugoti ir tvarkyti bendraturčiai privalo padengti proporcingai savo turto daliai.
 - Teismai nevertino, kad ieškovas iki 2018 metų rugsėjo mėnesio, kol pastato bendraturtė buvo Kauno miesto savivaldybė, ne dėl savo kaltės ar neveikimo negalėjo vienvaldiškai įgyvendinti teisės atkurti statinį, kuris nėra visiškai sugriuvęs, sunaikintas ar sugriautas, ir jo eksploatuoti pagal tikslinę (sandėliavimo) paskirtį, bet dėl pastato kito bendraturčio atsisakymo šalinti (remontuoti) pastato pažeidimą ir nesutikimo jį naudoti pagal paskirtį. Be to, po gaisro ieškoviui vienam remontuoti pažeistą pastatą dalį yra neracionalu ir neprotinga, nes ieškovas, turintis tik 94/1000 pastato dalis, neturi finansinių galimybių remontuoti visą pastatą.
 - Teismai, konstatuodami, kad nėra ieškovo teisės pirkti ginčo žemės sklypą ne aukciono būdu įgyvendinimo sąlygų, nustatytų Žemės įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 1 punkte, neįvertino atsakovės pozicijos dėl valstybinės žemės sklypo dalį pardavimo avarinio pastato bendraturčiams nenuoseklumo ir prieštaravimo. Aplinkybių visuma (avarinio pastato įsigijimo sutartyse įtvirtinta ieškovo pareiga kreiptis į atsakovę dėl valstybinės žemės dalies, reikalingos pastato daliai eksploatuoti, įsigijimo; atsakovės 2017 m. liepos 11 d. įsakymas, kuriuo nustatyta valstybinės žemės sklypo dalis, reikalinga ieškoviui priklausančiai pastato daliai eksploatuoti ir naudoti pagal tiesioginę paskirtį) suponuoja išvadą, kad ieškoviui buvo sukurtas lūkestis tapti nustatyto 0,0040 ha ploto valstybinės žemės sklypo dalies, reikalingos jam priklausančiai pastato daliai eksploatuoti ir naudoti pagal tiesioginę

jo paskirti, savininku.

- 19.4. Teismai padarė nepagrįstą išvadą, kad ieškovas neįrodė, jog jam priklausanči pastato dalis negalėtų būti tinkamai eksploatuojama nuosavybės teise neįsigijus valstybinės žemės sklypo, ant kurio ji stovi. Kol ieškoviui nebus sudarytos sąlygos nuosavybės teise valdyti valstybinės žemės sklypo dalies, jis apskritai negalės įgyvendinti nuosavybės teisės į pastato dalį, t. y. jo remontuoti, nes to negalima padaryti ne tik be pastato bendraturčio sutikimo, bet ir be žemės sklypo dalies valdytojo Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais pagrindais, o kartu negalėsintis atitinkamos veiklos, susijusios su pastato naudojimu ir eksploatavimu.
20. Atsakovė atsiliepimu į ieškovo kasacinį skundą prašo jį atmesti, palikti nepakeistą Kauno apylinkės teismo 2022 m. spalio 4 d. sprendimą ir Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. vasario 21 d. nutartį. Atsiliepimas į kasacinį skundą grindžiamas šiais argumentais:
- 20.1. Teisės aktuose nenustatyta galimybė be aukciono perleisti valstybinę žemę būsimam pastatui eksploatuoti ar ateityje planuojamai veiklai vykdyti. Vien teorinė galimybė eksploatuoti statinį nėra pakankama, kad valstybinės žemės sklypas, ant kurio yra statinys, būtų parduodamas lengvatinė tvarka. Teismai teisingai nustatė, kad ieškovas nepateikė įrodymų, patvirtinančių, jog jis naudoja jam priklausančią statinį pagal jo tiesioginę paskirtį (ar realiai ketina tai daryti).
- 20.2. Apeliacinės instancijos teismai skundžiamoje nutartyje pagrįstai konstatavo, jog ieškovo santykiai su Kauno miesto savivaldybe, Kauno miesto savivaldybei priklausančios sandėlio dalies ir valstybei priklausančios žemės sklypo parduodami sandėlio daliai eksploatuoti pardavimas aukciono tvarka ir pan. nėra šios bylos dalykas, kadangi, pagal susiformavusią teisinę praktiką, tokiu pobūdžio bylose nusprendžiama apiblyškinti, ar ieškovas naudojo pastatą pagal tiesioginę jo paskirtį (ar turėjo realų, akivaizdų ketinimą tai daryti ateityje), ar ieškovas realiai faktiškai naudojo valstybinės žemės sklypą turimiems statiniams eksploatuoti, ar yra būtina parduoti valstybinės žemės sklypą tam, kad jis galėtų įgyvendinti turimas teises į statinį.
- 20.3. Pagal Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nuostatas, ieškovas galėtų statytojo teisę įgyvendinti ir neįgijęs valstybinės žemės sklypo nuosavybės teisės, jam pakaktų žemės sklypą valdyti kitais, įstatymų nustatytais, pagrindais. Todėl teismai pagrįstai konstatavo, kad ieškovas neįrodė, jog teisei į statinį įgyvendinti yra būtina valstybinės žemės sklypo nuosavybės teisė.

Teisėjų kolegija

konstatuoja:

IV. Kasacinio teismo argumentai ir išaiškinimai

Dėl asmens, kuriam bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso avarinės būklės pastato dalis, teisėtų lūkesčių ir teisės įsigyti valstybinės žemės sklypo dalį ne aukciono tvarka

21. Žemės įstatymo (redakcija, galiojusi iki 2023 m. sausio 4 d.) 10 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta bendra taisyklė, kad valstybinės žemės sklypą parduodami aukciono būdu asmeniui, kuris už parduodamą žemės sklypą pasiūlo didžiausią kainą. Ši taisyklė suponuoja, kad aukcionas, kaip valstybinės žemės pardavimo būdas, yra įtvirtintas siekiant už parduotą valstybinę žemę gauti didžiausią kainą, todėl tai yra prioritetinis valstybinės žemės pardavimo būdas.
22. Bendrosios taisyklės išimtis, kai valstybinė žemė gali būti parduodama be aukciono, įtvirtintos Žemės įstatymo 10 straipsnio 5 dalyje. Viena iš jų – jeigu valstybinės žemės sklypai užstatyti fiziniams ir juridiniams asmenims nuosavybės teise priklausančiais statiniais ar įrenginiais, išskyrus žemės sklypus, kuriuose yra pastatyti laikini statiniai, nuteisti tik inžineriniai tinklai ar (ir) pastatyti tik neturintys aiškios funkcinės priklausomybės ar apibrėžto naudojimo arba ūkinės veiklos pobūdžio statiniai, kurie tamauja pagrindiniam statiniui ar įrenginiui arba jo priklausiniui. Valstybinės žemės sklypai parduodami tokio dydžio, kuris būtinas statiniams ar įrenginiams eksploatuoti pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jo tiesioginę paskirtį (Žemės įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 1 punktas).
23. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. kovo 9 d. nutarimu Nr. 260 patvirtintu Naudojamų kitos paskirties valstybinės žemės sklypų pardavimo ir nuomos taisyklių (toliau – ir Taisyklės) 2.4 punktu (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. balandžio 27 d. nutarimo Nr. 494 redakcija), asmenys pagal Taisykles gali įsigyti nuosavybės žemės sklypus, kurių reikia kitiems, Taisyklių 2.1 ir 2.2 punktuose nenurodytiems, nuosavybės teise priklausančiais statiniais ir įrenginiais eksploatuoti pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jo tiesioginę paskirtį (išskyrus nuosavybės teise priklausančių statinių ar įrenginių užimtus žemės sklypus kamio gyvenamosiose vietovėse, kai jeigu pagal Lietuvos Respublikos piliiečių nuosavybės teisę į šilumos nekilnojamojį turą atkūrimo įstatymą (Žn, 1997, Nr. 65-1558) grąžinami natūra, ir žemės sklypus, kuriuose nuteisti tik inžineriniai tinklai ar (ir) pastatyti tik laikinieji statiniai arba neturintys aiškios funkcinės priklausomybės ar apibrėžto naudojimo arba ūkinės veiklos pobūdžio statiniai, kurie tamauja pagrindiniam statiniui (jo priklausiniui) ar įrenginiui).
24. Kasacinio teismo praktikoje pabrėžiama, kad teisiniamis santykiams dėl valstybinės žemės būdingas teisinis apibrėžtumas ir jo reglamentavimas valstybės turto valdymo viešosios teisės principu – sandoriai dėl valstybės turto turi būti sudaromi tik teisės aktu, reglamentuojančių disponavimą valstybės ir (ar) savivaldybių turtais, nustatytais atvejais ir būdais – ir yra imperatyvus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. spalio 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-436/2014; 2018 m. kovo 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-76-684/2018, 25 punktas; 2018 m. lapkričio 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-447-916/2018, 58 punktas; 2023 m. sausio 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-45-969/2023, 16 punktas).
25. Primant sprendimus dėl valstybinės žemės valdymo, naudojimo ir disponavimo teisės įgyvendinimo, sudarant valstybinės žemės sandorius turi būti laikomasi ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo joo įstatymo (toliau – VSTVNDĮ) 9 straipsnyje įtvirtintų valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo joo principų (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 kovo 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-76-684/2018, 26, 27 punktai; 2020 m. sausio 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-114-403/2020, 26 punktas). Šiame straipsnyje, be kita ko, įtvirtinti visuomenės naudos ir efektyvumo principai. Visuomeninės naudos principas reikalauja, kad valstybės ir savivaldybių turtais turi būti valdomas, naudojamas ir disponuojamas joo rūpestingai, siekiant užtikrinti visuomenės interesus tenkinimą (VSTVNDĮ 9 straipsnio 1 punktas). Efektyvumo principas reikalauja, kad sprendimas, susijęs su valstybės ir savivaldybių turto valdymu, naudojimu ir disponavimu joo, turi būti siekiamas maksimalios naudos visuomenei (VSTVNDĮ 9 straipsnio 2 punktas).
26. Kasacinis teismas, pasisakydamas dėl būtinybės užtikrinti teisingą visuomenės interesus ir savininko teisių pusiausvyrą, yra konstatavęs, jog, viena vertus, turi būti užtikrinta, kad, valstybei įgyvendinant savo, kaip žemės savininkės, teises taip, kad būtų gauta maksimalios naudos visuomenei, nebūtų paneigta tokioje žemėje esančių statinių savininkų nuosavybės teisė. Kita vertus, negali būti sudarytos prielaidos valstybinėje žemėje esančių statinių savininkams įgyvendinti nuosavybės teises taip, kad būtų paneigtas vienas iš valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo joo principų, t. y. efektyvumo principas, kuris reikalauja, kad įgyvendinant valstybės nuosavybės teises į žemę turi būti siekiamas maksimalios naudos visuomenei, tai reikalauja ir veiksmų visuomenės interesais (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2019 m. vasario 7 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-8-403/2019, 26 punktas).
27. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, darytina išvada, kad būtinos sąlygos atsirasti Žemės įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 1 punkte įtvirtintai asmeniui teisei ne aukciono būdu (lengvatinė tvarka) įsigyti nuosavybės valstybinės žemės sklypą yra tokios: žemės sklypas turi būti užstatytas šiam asmeniui priklausančiais statiniais ar įrenginiais ir jis turi būti naudojamas šiems statiniams ar įrenginiams eksploatuoti. Išvada, ar konkrečiu atveju ant valstybinės žemės sklypo esančio pastato savininkas turėjo teisę be aukciono išsinuomoti ar įsigyti valstybinės žemės sklypą, turi būti daroma įvertinus konkrečioje byloje nustatytas faktines aplinkybes (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. gegužės 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-134-823/2021, 28 punktas).
28. Nagrinėjamoje byloje apeliacinės instancijos teismai sutiko su pirmosios instancijos teismo motyvais, kuriais remiantis buvo atmetas ieškovo reikalavimas įpareigoti atsakovę sudaryti su ieškovu valstybinės žemės pirmojo-pardavimo sutartį ne aukciono tvarka. Skundžiamoje nutartyje apeliacinės instancijos teismai pažymėjo, kad byloje neįrodyta, jog ieškovas naudojo jam priklausančio pastato dalį pagal jo tiesioginę paskirtį (ar realiai ketino tai daryti) bei būtinumo parduoti valstybinės žemės sklypo dalį šiai pastato daliai eksploatuoti. Apeliacinės instancijos teismai pažymėjo ir tai, kad ieškovas nenurodė, jog atsakovė trukdė ieškoviui naudotis joo turima pastato dalimi, jį remontuoti, todėl ieškovo argumentai, kad, prieš naudojantis pastato dalimi, pastatą reikėjo suremontuoti, negali būti pagrindu, pateisinančiu pastato nenaudojimą.
29. Kasaciniam künde tokia apeliacinės instancijos teismo išvada ginčijama, inter alia (be kita ko), nuorodant, kad pačios atsakovės nemoseklūs, prieštaringi, prieštaraujantys hygiateisiškumui ir proporcingumui principams veiksmai (pastato dalies dovanojimo sutartys, remiantis atsakovės, kaip valstybinės žemės sklypo patikėtinės, sutikimais, ieškoviui įtvirtinta pareiga kreiptis į atsakovę dėl valstybinės žemės dalies, reikalingos pastato daliai eksploatuoti, įsigijimo; atsakovės įsakymu nustatyta valstybinės žemės sklypo dalis, reikalinga ieškoviui priklausančiai pastato daliai eksploatuoti) suponavo teisėtų lūkesčių ieškoviui įsigyti valstybinės žemės sklypo dalį ne aukciono tvarka atsiradimą, o vėlesnis atsakovės sprendimas atsisakyti parduoti atitinkamą valstybinės žemės sklypo dalį tokius lūkesčius pažeidė. Be to, anot ieškovo, teismai nevertino byloje susiklosčiusio individualios faktinės situacijos, jog ieškovas yra tik pastato bendraturtis, o veiksmai, kuriais jis siekė pastatą suremontuoti, patvirtina jo ketinimą naudoti jam priklausančią pastato dalį pagal tiesioginę paskirtį. Teisėjų kolegija iš šios kasacinio skundo argumentus pripažįsta teisėkai nepagrįstais.
30. Tai, kad 2011 m. rugpjūčio 2 d. ir 2013 m. spalio 28 d. sudarytų dovanojimo sutarčių, kurių pagrindu ieškovas įsigijo avarinės būklės pastato dalį, 2.3 punktuose nustatyta ieškoviui, kaip naujam nekilnojamojo turto savininkui, pareiga kreiptis į Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Kauno miesto žemėtvarkos skyrių dėl valstybinės žemės nuomos ar pirmojo-pardavimo sutarties sudarymo, niekaip teisėkai nesaisto ir nepareigoja atsakovės sutikti išnuomoti ar parduoti valstybinės žemės sklypo dalį, atitinkamai ir ieškoviui negali sukelti teisėtų lūkesčių, kad tokia valstybinės žemės sklypo dalis jam bus parduota nevertinant konkrečios faktinės situacijos dėl jam priklausančios pastato dalies faktinio naudojimo.
31. Teisėtų lūkesčių, kad ieškoviui bus parduota valstybinės žemės sklypo dalis, negalėjo sukelti ir Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Kauno miesto skyriaus vedėjo 2017 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 8VJ-835-(14.8.2.) „Dėl kitos paskirties žemės sklypo Prieplaukos krantinėje 6, Kaune, dalies dalių nustatymo“ nustatytos valstybinės žemės sklypo dalys sandėlio savininkams, kadangi joo atsakovė taip pat nėra įpareigojama sutikti parduoti valstybinės žemės sklypą. Minėtas įsakymas priimtas, vadovaujantis Taisyklių 7 punktu, kuriame nurodyta, kad kiekvieno gyvenamojo namo ar kito statinio arba įrenginio bendraturčio perkama žemės sklypo dalis, esanti bendrajai nuosavybėje, nustatoma atsižvelgiant į kiekvienam bendraturčiui priklausančią gyvenamojo namo ar kito statinio arba įrenginio dalį, į kurią neįskaitomos gyvenamojo namo ar kito statinio (pagrindinio statinio) priklausanti bendraturčių nuosavybės teisės turimos dalys. Taigi minėtu įsakymu nustatytos konkrečios valstybinės žemės sklypo dalys kiekvienam pastato bendraturčiui, atsižvelgiant į jo turimą pastato nuosavybės dalį. Pažymėtina, kad valstybinės žemės sklypo dalies nustatymas per se (savaime) nesukuria teisės (taip pat ir pagrįstų teisėtų lūkesčių) be aukciono įgyti šį valstybinės žemės sklypą. Toks interesas gali būti įgyvendintas tik tuo atveju, jeigu nustatomos visos teisės aktuose įtvirtintos būtinios sąlygos įsigyti valstybinę žemę lengvatinė tvarka (be aukciono) (šios nutarties 27 punktas).
32. Teisėjų kolegija musprendžia, kad ieškovo teisėtų lūkesčių įsigyti valstybinės žemės sklypo dalį taip pat negalėjo suformuoti valstybinės žemės sklypo dalies pardavimas kitam pastato bendraturčiui, kadangi valstybinės žemės sklypo dalis kitam pastato bendraturčiui buvo parduota viešo aukciono būdu. Tuo tarpu ieškovas siekia įsigyti valstybinės žemės sklypo dalį lengvatinė tvarka, t. y. be aukciono. Atsižvelgiant į tai, netapčios situacijos negali būti vertinamos taip pat.
33. Nagrinėjamoje byloje nėra ginčo dėl to, kad prašomos parduoti ne aukciono tvarka valstybinės žemės sklype stovi ieškoviui bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančios statinys. Ginčas yra dėl to, ar ieškoviui bendrosios dalinės nuosavybės teise priklausančios pastato yra eksploatuojamas pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jo tiesioginę sandėliavimo paskirtį.
34. Kasacinio teismo išaiškinta, kad pareiga įrodyti, jog egzistuoja valstybinės žemės pardavimo be aukciono sąlygos, kyla tokį reikalavimą pareiškusiam ieškoviui (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. gruodžio 12 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-483-701/2018, 47 punktas).
35. Šioje byloje svarbi teismų nustatyta aplinkybė, kad pastatas, kuris priklauso ieškoviui bendrosios dalinės nuosavybės teise, yra pripažintas avarinės būklės 2010 m. gruodžio 8 d. statinio pripažinimo avariniu aktu, t. y. dar prieš ieškoviui įsigyjant joo nuosavybės teise dovanojimo sutarčių pagrindu. Teismų, be kita ko, nustatyta, kad, Kauno miesto savivaldybės administracijos filialo Centro seniūnija 2021 m. balandžio 20 d. atlikus valstybinės žemės sklype esančio sandėlio, kuris bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso ieškoviui, apžiūrą, nustatyta, jog statinys apgruveęs, apeleistas, nefunkcionuojantis, nenaudojamas ir neeksploatuojamas. Statinio būklė po 2020 m. gegužės 20 d. atlikto statinio techninės priežiūros patikrinimo nepagerėjusi, vertinama kaip bloga, po gaisro likę tik dalis medžio karkaso sienų, stogo medinių konstrukcijų, keletas asbestcemenčio dangos lakštų, prie statinio gausu įvairios sudėties atliekų. Nurodyta, jog statinys galėtų būti naudojamas tik atlikus jo remonto. Ieškovas neneigia, kad jam priklausančio pastato dalies dėl jo avarinės būklės nenaudoja faktiškai pagal paskirtį. Tačiau ieškovas kasaciname skunde teigia, kad jis ketina naudoti jam priklausančią pastato dalį ir jo ketinimą įrodo pastangos suremontuoti pastatą, t. y. aktyvūs ieškovo veiksmai. 2013 metais kreipiantis į kitą pastato bendraturtį – Kauno miesto savivaldybę.
36. Kasacinio teismo yra išaiškinta, kad ne kiekvienas ant valstybinės žemės sklypo esančio pastato savininkas turi teisę be aukciono išsinuomoti ar įsigyti valstybinės žemės sklypo, o tik tas, kurio statinys turi apibrėžtą naudojimo paskirtį arba ūkinės veiklos pobūdį, o jo eksploatavimui reikia turėti žemės sklypo nuomos ar nuosavybės teisę; taigi savininkas pirmiausia turi ketinti naudoti statinį pagal tiesioginę paskirtį ir tam yra būtina išsinuomoti ar įsigyti žemės sklypą (žr. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. balandžio 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-133-219/2018 21 punktą ir jame nurodytą kasacinio teismo praktiką). Lemiamą reikšmę turi ne sklype esančių statinių teisinio registravimo duomenys, bet faktinės situacijos vertinimas, todėl kiekvienam atveju svarbu įvertinti ir tai, ar žemės sklypo vykdoma veikla susijusi su esančio statinio naudojimu, ar numatoma toliau plėtoti šią ar kitokią veiklą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. kovo 9 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-76-684/2018, 32 punktas).
37. Teisėjų kolegija pažymi, kad sprendžiant dėl valstybinės žemės pardavimo teisėkai reikšmingas gali būti ne tik pastato eksploatacijos, bet ir ketinimo naudoti pastatą pagal tiesioginę paskirtį faktas. Vis dėlto ketinimas naudoti statinį pagal tiesioginę paskirtį turi būti realus, o ne imituojamas: statinio bendraturtis, siekiantis įsigyti valstybinės žemės sklypo dalį ne aukciono būdu, privalo pagrįsti, kad jis ketina įgyvendinti savo nuosavybės teise į statinį, t. y. ketina įintis atitinkamos veiklos, susijusios su statinio naudojimu – statinio naudingųjų savybių pritaikymu, ir kad nuosavybės teise įgyvendinti yra būtina turėti valstybinės žemės sklypo nuosavybės teisę. Įrodinėjimo pareiga, kaip minėta šios nutarties 34 punkte, tokio tipo ginčiuose tenka asmeniui, norinčiam lengvatinė tvarka įsigyti valstybinę žemę nuosavybės teise, o ne atvirkščiai – institucijai, primančiai dėl to sprendimą.
38. Kasacinio teismo pažymėta, jog vien teorinė galimybė eksploatuoti tokį statinį nėra pakankama, kad valstybinės žemės sklypas, ant kurio yra toks statinys, būtų parduodamas lengvatinė tvarka. Galiojančio teisinio reglamentavimo tikslų akivaizdžiai neatitinkanti situacija, kai valstybinės žemės sklypas lengvatinė tvarka įgyjamas ketinant ne pagal Nekilnojamojo turto kadastrę įrašytą jo tiesioginę paskirtį eksploatuoti pirmojo-pardavimo sutarties sudarymo metu esančius statinius, o šių statinių vietoje statyti naujus statinius ar vykdyti tik kitą, su esamų statinių eksploatavimu nesusijusią, žemės sklype leidžiamą veiklą (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2021 m. gegužės 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-134-823/2021, 31 punktas).
39. Kasacinio teismo išaiškinta, kad tais atvejais, kai statinys yra nusidėvėjęs ir savininkas jį siekia remontuoti ar rekonstruoti, tokie savininko veiksmai reikalauja ketinimą statinį naudoti pagal paskirtį (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. balandžio 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-12-378/2022, 39 punktas). Tačiau šios nagrinjamos bylos kontekste svarbi aplinkybė ta, kad ieškoviui sandėlio dalis priklauso bendrosios dalinės nuosavybės teise.
40. Bendrosios dalinės nuosavybės teisė yra, kai bendrosios nuosavybės teisę nustatytos kiekvieno savininko nuosavybės teisės dalys; bendrosios nuosavybės teisė laikoma daline, jeigu įstatymai nenustato ko kita (CK 4.73 straipsnio 1, 2 dalys). Nuosavybės teisė bendrums savininkams atsiranda ne bendros sutarties pagrindu, o tą bendrumą kuria daktas, ir tai varžo kiekvieno savininko laisvę, įgyvendinant teises į daktą, ir autonomiją. Bendrosios nuosavybės teisė reikalauja tam tikrus nuosavybės teises įgyvendinti ribojimus, sukeliamus tuo, kad paties nuosavybės objekto savininkui (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. lapkričio 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-240-701/2022, 58 punktas). CK 4.75 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad bendrosios dalinės nuosavybės teisės objektas valdomas, joo naudojamas ir disponuojama bendraturčių sutarimu. Kai yra nesutarimas, valdymo, naudojimosi ir disponavimo tvarka nustatoma teismo tvarka pagal bet kurio iš bendraturčių ieškinį. Kol ginčas bus išspręstas, teismas ginčo objektui gali skirti administratorių.
41. Kasacinis teismas, aiškindamas CK 4.75 straipsnio normą, yra pažymėjęs, jog bendrosios nuosavybės teisė traktuojama kaip tam tikras savininko teisių įgyvendinimo suvaržymas, kuris atsiranda dėl kitų to paties nuosavybės teisės objekto savininkų, ir kiekvieno iš bendraturčių teisė keisti bendrai valdomą daktą ribojama draudimu pažeisti kitų bendraturčių teises ir teisėtus reikalavimus (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. gruodžio 17 d. nutartis civilinėje

byloje Nr. 3K-3-680/2013 ir joje nurodyta praktika).

42. Kasacinis teismas taip pat yra išaiškinęs, kad susitarimą dėl bendrosios nuosavybės teisės įgyvendinimo bendraturčiai paprastai pasiekia bendradarbiaudami, kooperuodamiesi, laisva valia derindami savo interesus, veikdami pagal teisingumo, protingumo ir sąžiningumo reikalavimus, ieškodami priimtinausio jiems visiems sprendimo būdo, nesiekdami savo teisių įgyvendinimo kitų bendraturčių teisių sąskaita. Bendraturčių susitarimas leidžia užtikrinti stabilų ir ekonomišką daikto valdymą, naudojimąsi juo bei disponavimą. Bendraturčio sutikimo nedavimas siekiančiam pradėti statybas kitam bendraturčiui reiškia jų nesutarimo dėl bendrosios dalinės nuosavybės teisės objekto valdymo atsiradimą. Nepriklausomai nuo nesutarimo priežasčių, tokiu atveju daikto valdymo, naudojimosi ir disponavimo juo tvarka gali būti nustatoma teismo pagal bet kurio iš bendraturčių ieškinį (CK 4.75 straipsnio 1 dalis) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. sausio 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-107-248/2018, 16 punktas; 2022 m. balandžio 11 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-80-611/2022, 24 punktas).
43. Ieškovas neginčija aplinkybės, kad jam nepavyko pasiekti susitarimo dėl pastato remonto su buvusiu pastato bendraturte Kauno miesto savivaldybe. Byloje taip pat nenustatyta, jog ieškovas dėl pastato remonto būtų kreipęsis į naująjį pastato bendraturtį po pastato dalies privatizavimo ir būtų siekęs susitarti dėl pastato remonto ar kad būtų siekęs įgyvendinti savo, kaip pastato bendraturčio, teises kitais CK nustatytais būdais (nepavykus pasiekti sutarimo su kitu pastato bendraturčiu, nesikreipė į teismą dėl pastato valdymo, naudojimosi ir disponavimo juo tvarkos nustatymo teismo tvarka, nereikalavo atidalyti jo dalį iš bendrosios dalinės nuosavybės). Atsižvelgus į tai, konstatuotina, kad, ieškovui neišsprendus klausimo dėl avarinės būklės pastato remonto, nėra pagrindo spręsti dėl jo realaus ketinimo naudoti pastatą (sandėlį) pagal tiesioginę jo paskirtį. Šiuo aspektu teisėjų kolegija sutinka su apeliacinės instancijos teismo išvada, kad byloje nėra įrodyta, jog ieškovas naudojo jam priklausančią dalį sandėlio pagal jo tiesioginę paskirtį ar realiai ketino tai daryti.
44. Būtent statinio naudojimo pagal jo paskirtį faktas yra pagrindas įgyti nuosavybės teisę į žemę. Kadangi nagrinėjamos bylos duomenys patvirtino, jog ginčo žemės sklype esantis pastatas, kurio daliai naudoti pagal paskirtį siekta įsigyti valstybinės žemės sklypo dalį, nei *de facto* nebuvo naudojamas, nei ketinta juo naudotis pagal jo tiesioginę paskirtį ir ieškovas nepateikė tai paneigiančių įrodymų, darytina išvada, kad byloje nebuvo įrodytos Žemės įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 1 punkto taikymo sąlygos.
45. Šios išvados nepaneigia ieškovo nurodytos aplinkybės, susijusios su galimu būsimu pastato dalies naudojimu ir eksploatavimu, ieškovo teise remontuoti pastatą, atlikti kitus statybos darbus. Pažymėtina, kad teisės aktuose nenustatyta galimybės be aukciono nusipirkti valstybinę žemę būsimam pastatui eksploatuoti ar ateityje planuojamai veiklai vykdyti. Tokie veiksmai prieštarautų sąžiningos konkurencijos principui, įtvirtintam Lietuvos Respublikos Konstitucijos 46 straipsnio 4 dalyje (pagal analogiją žr., pvz., Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. balandžio 9 d. nutarties civilinėje byloje Nr. 3K-3-133-219/2018 23 punktą).
46. Apibendrinama pirmiau nurodytus argumentus ir motyvus, teisėjų kolegija nusprendžia, kad pagal kasacinio skundo argumentus nėra pagrindo konstatuoti, jog bylą nagrinėję teismai pažeidė materialiosios ar proceso teisės normas ar nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos, todėl naikinti apeliacinės instancijos teismo nutartį remiantis kasacinio skundo argumentais nėra teisinio pagrindo (CPK 346 straipsnis, 359 straipsnio 3 dalis).
47. Dėl kitų kasacinio skundo argumentų teisėjų kolegija nepasisako, nes jie nesudaro CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatyto pagrindo.

Dėl bylos procesinės baigties ir bylinėjimosi išlaidų

48. Šaliai, kurios naudai priimtas teismo sprendimas, jos turėtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimas priteisiamas iš kitos šalies (CPK 93 straipsnio 1 dalis). Netenkinusieškojo kasacinio skundo, jo patirtų bylinėjimosi išlaidų atlyginimas nepriteisinas.
49. Atsakovė nepateikė įrodymų, pagrindžiančių kasaciniame teisme turėtų bylinėjimosi išlaidų faktą ir jų dydį, todėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo klausimas nesprendžiamas (CPK 98 straipsnio 1 dalis).
50. Kasaciniame teisme išlaidų, susijusių su procesinių dokumentų įteikimu, nebuvo patirta, todėl jų atlyginimo klausimas nesprendžiamas (CPK 96 straipsnio 6 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 359 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 362 straipsnio 1 dalimi,

nutaria:

Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2023 m. vasario 21 d. nutartį palikti nepakeistą.
Ši Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutartis yra galutinė, neskundžiama ir įsiteisėja nuo priėmimo dienos.

Teisėjai
Bukaviniene

Gražina Davidonienė

Gediminas Sagatys